

УДК 621.326

Ляшук Н. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЛЬ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Галушак О.Я.

Планування є наукою, що охоплює сукупність систематизованих знань про закономірності формування й функціонування різних господарських систем; передбачення майбутнього стану суб'єкту планування. Воно охоплює всі сфери не лише економіки, господарської діяльності, а й суспільного життя. У кожній з них підприємство впорядковує, планує свою діяльність на різних рівнях свого функціонування. Планування як економічну категорію заведено розглядати із загальноекономічної та управлінської позицій. Загальноекономічна дає уявлення про планування як метод регулювання суспільного виробництва. За висловом професора Токійського університету Сабуко Окіто “всьяке велике перетворення повинно бути старанно підготовлено, тобто йому має передувати розробка плану чи програми перетворень”. Це положення можна віднести до будь-якого рівня економічної системи, що передбачає свій майбутній стан та прагне його досягти. З управлінської позиції планування розглядається як одна з функцій управління, як засіб узгодження учасників діяльності. Основна сутність планування полягає у визначенні та науковій обґрунтованості способів досягнення заданих цілей, встановлення параметрів функціонування економічної системи.

Планування притаманне усім сферам життя суспільства. Але особливо важливим воно є для складання систем забезпечення різноманітної економічної діяльності. Об'єктом планування є діяльність підприємств, здійснення якої потребує визначення цілей та засобів їх досягнення. Цілі підприємства – це чітко, однозначно сформульовані наміри у вигляді переліку основних показників, які підлягають досягненню. Вони задають напрям розвитку підприємства, бажаний стан, якого необхідно досягти в майбутньому. Цілі можна визначити як кінцеві економічні результати діяльності підприємства, які воно планує отримати в установлені терміни. При проведенні планування на підприємстві визначають напрями його розвитку, способи досягнення мети, а потім визначають заходи. Зважаючи на етапність проведення планування можна виділити: те, що для певного процесу є етапом рішення чи виконання рішення, може виявитися завданням для процесу, що відбувається на нижчому рівні управління підприємством. І навпаки, проблеми, що виникають на стадії регулювання, можуть поставити під сумнів процеси, що відбуваються на вищій стадії. Виникають так звані петлі зворотної дії, що, з одного боку, сприяють підвищенню гнучкості управління, а з іншого – подовжують процес управління та збільшують його вартість.

Для уникнення небажаних проблем увага надається інформованості керівництва та інших відповідальних осіб. Їм мають бути відомі не лише наявні альтернативи, а й їх наслідки з урахуванням змін ситуацій у зовнішньому середовищі. Зміни мають бути прогнозованими, передбачуваними з певним ступенем імовірності. Настання тієї чи іншої ситуації передбачається багатоваріантними розрахунками майбутніх результатів впливу різноманітних чинників. При плануванні вагомим значення набувають фактори, які впливають на діяльність підприємств і які необхідно враховувати для кращого визначення майбутнього стану. В загальному планування є однією з важливих і дієвих умов діяльності підприємства, оскільки при його застосуванні є можливість уникнення багатьох помилок та досягти заданої мети.